

GENÇ ÇİZGİLER – YOUNG LINES

2004

Arkitera Mimarlık Veritabanı Genç Mimar Ödülü
Arkitera Architecture Database Young Architect Award

BOĞAÇHAN DÜNDARALP

KEREM ERGİNOĞLU
HASAN ÇALIŞLAR

HİLMİ GÜNER
HÜSEYİN BÜTÜNER

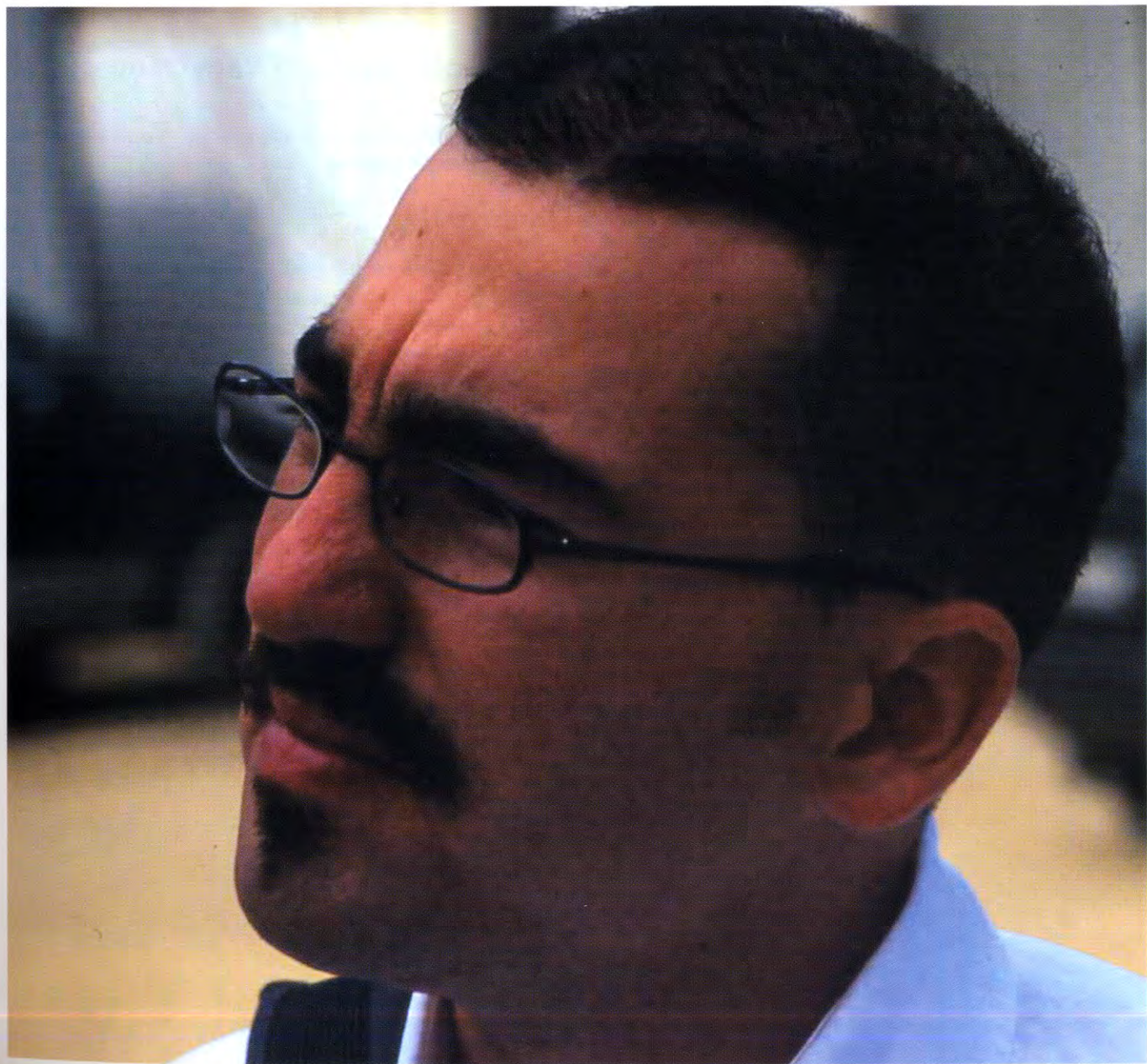
ARK|TERA YAYINLARI
PRESS

BOĞAÇHAN DÜNDARALP

1974'te Aydın'da doğdu. 1980'de İzmir'de ilköğretimle başlayan eğitimini, 1997 yılında İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nden mezun olarak tamamladı. 1994-1995 yaz dönemlerinde Metropolis (Torbalı) kazısında görev aldı. 1996 yılında Nevzat Sayın, 1997-1998 yılları arasında Tamer Başbuğ ile çalıştı. 1999'dan bu yana Yapı Merkezi Şirketler Topluluğu'nda 'yapı sistemleri' tasarım ve uygulamaları üzerine çalışmaktadır.

Öğrencilik yıllarından bu yana pek çok etkinlikte aktif olarak yer aldı. Değişik yarışmalarda kazanmış olduğu ödüllerin yanı sıra; sempozyum bildirileri, sunumları, yayınlanmış projeleri, yazıları ve yapıları bulunmaktadır. Tasarım ile ilişkili her tür alana ilgisi sürmekte, logo, endüstriyel ürün tasarımları gibi çalışmalara da imzasını atmaktadır.

2004'te 9. Ulusal Mimarlık Sergisi ve Ödülleri'nde 'NP12 Evleri' projesi ile "Proje Dalı"nda ödül adayı oldu ve son olarak AMV Genç Mimar Ödülü'nü kazandı.

Feneryolu Sabit Pazarı Bağlamında Bir Yapı Okuması

Yazı, 2000 yılında tasarımı ve uygulaması tamamlanmış bir yapının (3.bölge) kendisi ve çevresi ile kurduğu ilişkinin bugün mimarı tarafından yeniden okunmasını içermektedir.

Tasarlanmış olan üzerine...

2000 yılında, Feneryolu Sabit Pazarı'nın Bağdat Caddesi tarafındaki girişi bölgesini de içeren park ve çevre düzenlemesi uygulaması tamamlanmış ve yeni bir bağlam yaratmıştı. Tasarımı Nevzat Sayın tarafından yapılan bu düzenleme, eski yol aksını (divan yolu aksı) yeniden canlandırmak yerine, bugün Bağdat Caddesi'nin hareketinin doğurduğu ilişkiler referans alınarak tasarlanmıştı. Park düzenlemesi, sabit pazarın cadde ile ilişkisine yeni bir boyut katmıştı. (1. bölge) Sabit pazar girişi önündeki meydan ve çay bahçesi ile de yapılı çevredeki yaşantıda bir dönüşüm yaratmıştı. (2. bölge)

Birkaç ay sonra sabit pazarın arka giriş bölgesindeki eski tuvaletlerin (bölge3) yıkılarak yenilenmesi gündeme geldiğinde genç bir mimara ilk yapısını uygulama fırsatı doğmuştu.

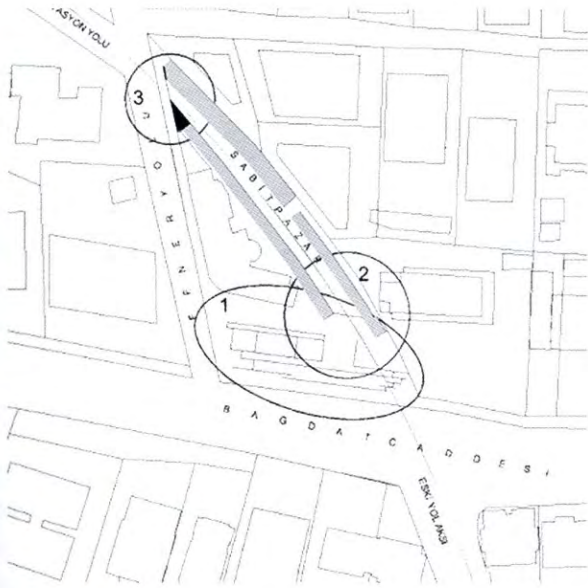
A Building Analysis in the Context of Feneryolu Market

The text includes the re-reading of a building (3rd zone) whose design and construction was completed in 2000, and its relation with the surroundings and with itself.

About the designed structure

In the year 2000, the landscape and park design of Feneryolu Market including the Bağdat Avenue Entrance was completed and created a brand new context. This Nevzat Sayın project was designed by taking up the references derived from the dynamism of the present day Bağdat Avenue rather than re-animating the old road axis (the Divan Drive Axis). Re-organising the park added a new dimension to the relationship between the market and the street. (1st zone) It also created a transformation in the surrounding environment with the square in front of the market entrance and the tea garden. (2nd zone)

A few months later, the renovation of the old toilets located in the back entrance area of the market (3rd zone) gave a young architect the chance to do his first constructed project. The new context created by the 1st and 2nd zones meant that this building located at the back entrance of the market had to be

Tasarlanan Designed

Yaşanan Experienced

1. ve 2. bölgenin yarattığı yeni bağlam, sabit pazarın arka girişinde yer alacak bu yapının bir tuvalet yapısı olmasının dışında ele almasını zorunlu kılıyordu. Tasarım sorusu, yapılacak yapının değişen bağlamın bir parçası olarak onu nasıl tamamlanması gerektiği üzerine kuruluyordu. Bu sebeple projeyi oluşturan yapısal öğeler, park düzenlemesi ve pazaryerinin belirleyici malzemelerinin klonlanarak projede yeniden birleştirilmesi yoluyla, çevre-mekan ilişkilerindeki örüntü dilinin sürekliliğinin bir parçası olarak ele alındı.

Yaşanmış olan üzerinden...

Bir bağlamın parçası olma, onu tamamlama çabası, tasarım olarak kendisini proje aracılığı ile gerçekleştirmişti. Yapı, sabit pazarın 2. girişi olarak, bölge1 ve 2 deki izleri fiziksel olarak taşıyarak o sürekliliğin bir parçası olma derdini yapısal olarak kurmuştu.

Bugün uygulamanın tamamlanmasının üzerinden 4 sene geçti. Yapının mimarı olarak yapıya bugün tekrar baktığımda, tasarım kurgusunu var eden o ilişkilerin tümüyle koptuğunu görebiliyorum. Bu durumu gözlemediğim ilk anda yaşadığım şok, sonrasında yerini bir sorgulama ve değerlendirmeye bıraktı. Yapının kamusalıştıktan sonra kendi aidiyetini yitirşi nasıl değerlendirilmeliydi?

Mimarın kendi yapısındaki değişiklikleri kendi nesnesine yapılan bir saldırı olarak algıladığı bir ortamda yaşayan bir mimar olarak, onu yok saymak, redetmek yerine onun üzerine gitmenin, bana öğreteceklerinin peşinden koşmanın, bilme ve yapma alanımı genişleteceği inancıyla bu durumu sorgulamaya çalıştım.

considered as more than an ordinary toilet. The question of design was based upon how the building to be constructed could complete this new context. Thus, by cloning the distinctive materials of the park and the market and re-combining them in the project, the constructive elements of this project were handled as a part of the pattern continuity in the environment - building relations.

From experience...

The effort to be a part of a context and to complete that context was realised as a design in itself through the project. As the second entrance to the bazaar the building established the constructive continuity of the traces from the 1st and 2nd zones by carrying those traces physically.

Four years have passed since the completion of the project. When I re-examine the building as its architect, I realise that all the relations that create the design have been broken apart. The shock I felt the moment I realised the situation later gave way to inquiry and evaluation. How should the loss of identity after the building's integration with the public be evaluated?

As an architect who lives in an environment where the architect regards any attempt to make changes in his/her built work as an offence against the work itself, instead of ignoring or denying the situation, I pursued what it could teach me and tried to question the situation with the belief that it could broaden my knowledge and constructive abilities.

Bu durum öğrenilmiş tasarım pratiğinin güncel olan karşısında yetersizliğini mi gösteriyordu? Yoksa tasarımın yapay kurgusu yaşanan tarafından kabul görmemiş ona dahil olamamış mıydı? Yapı yeni ilişkiler ağının bir parçası olarak kendini kurarken mevcut ilişkiler ağını görmezden mi gelmişti? Tasarımın bir kurgu yaratmak ve onu hayata geçirmekten öte bir şey olduğunun bir ispatı mıydı? Biz mimarların fonksiyon dediği şey ile yaşantının dinamik ihtiyaçlarının karşılığının çok farklı şeyler olduğunu mu bize anlatıyordu? Yoksa kamusal olanın dönüştürücü doğasını tasarımın bir parçası olarak ele almak gerektiğini mi?...
Sorular birbiri üzerinden arttırılabilmekte...

Bu sorgulamalardan çıkarımlarım iki noktada odaklandı.

Birincisi, kentin kamusal yüzünün kendi ilişkiler ağını dinamik olarak yenilemesi karşısında tasarımdan anladığımız şeyin kavrayış alanını genişletme ve yeni kavrayış biçimleri oluşturmaya ihtiyacı olduğu,

İkincisi mimarın her an bozulabilir korkusuyla, yapısını sürekli denetlemesi ya da bozulmuş olanı reddetmesi yerine; yapıyı yaşayan, yaşayacak ve değişecek bir şey olarak görmesinin, doğal olduğunun ve buna direnmenin de faydasız olduğunun farkında olmak. Ancak bu durumu bir teslimiyet olarak değil tersine, farkındalığın tersten okunarak yapıyı ele alışımıza önemli katkılar yapacağı bir alan olarak görmenin, kuşkusuz ihtiyaç olan kavrayış alanını genişletmenin araçlarından biri olduğu...

" Gerçek kurgudan daha acayıptir. Çünkü kurgu olabilirlikleri gözetmek durumundadır; gerçeğin öyle bir zorunluluğu yoktur."

Mark Twain

BOĞAÇHAN DÜNDARALP

Yeni mimar - sayı1 / 3-16 mayıs 2004 'te yayımlanan yazının orijinali.

Did that situation show the inadequacy of the taught design practice compared with the contemporary? Wasn't the artificial set up of design accepted by and merged with the living? Did the building ignore the existing network of relations while it was trying to set up a new one? Was it proof of the statement that designing was far more than just creating set-ups and realising them? Was it trying to tell us that the demands of the dynamics of life were far removed from so-called "function"? Otherwise, was it telling us the need to take the transforming nature of the public as a part of the design? As you see, the questions may be augmented over each other...

The outcome of these inquires focused on two points.

The first is the need for widening the field of comprehension and developing new ways of comprehending the design, or what we understand by the word 'design', in response to the renovation of the relationship network of the city's public face,

The second is, rather than the architect's frequent inspection of his building and ignoring any possible changes on the building due to any fear of the building getting out of hand, the acceptance of seeing the building as a living and changing thing and acknowledging that any resistance against that is futile. However, instead of seeing the situation as a failure, realising the counter-reading of awareness as an attempt that could benefit our handling of the buildings, as a tool to widen the required field of comprehension...

"Reality is stranger than fiction. Because fiction has to regard the possibilities whereas reality has no such obligation."

Mark Twain

BOĞAÇHAN DÜNDARALP

Original text from "Yeni mimar" no. 1 / May 3 -16 2004

Malzeme ile tasarlamak,

Yayına hazırlanan 4 projenin ortak özelliği;

Tasarımcının, tasarım verilerinden hareket ederek ortaya koyduğu tasarım problematiklerine tanımlı malzemeler ile çözüm arayışıdır. Tasarımcı, bir tasarım verisi olarak daha işe başlamadan tanımlanan bu malzemeleri, kısıtlayıcı veriler olarak değil, aksine tasarımın olanaklarını arttıran birer araç olarak nasıl kullanılabileceğini araştırmayı hedeflemiştir. Küçük ölçekli projelerdeki bu arayış; ürün, tasarım süreci ve tasarımcı arasında bir ilişki biçimi ortaya çıkarmıştır. O bu süreçleri paylaşırken ve anlattıklarını da yapım süreçleri, konstrüksiyonlar, detaylar üzerinden kurarken, şu soruyu kendine sürekli sormaktadır:

Tüm bu çabanın ardındaki nedir ?

Bu soruya, yanıtlarına rehber olsun diye bir alıntıyla karşılık vermektedir ;

"Araba tekerleğinin göbeğine otuz parmak bağlıdır.
Tekerleği kullanışlı kılan bu parmaklar arasındaki boşluklardır,
Kili yoğurur içini oyar çömlek yaparsın:
çömleği kullanışlı kılan içindeki boşluktur.
Oda, kapı ile pencere boşlukları bırakılarak yapılır:
Odayı kullanışlı kılan bu boşluklardır.

Onun için: varolan senin olur,
Kullanışlı kılansa varolmayandır."

lao tzu / tao te ching

BOĞAÇHAN DÜNDARALP

portfolyo dergisi ocak- şubat 2004

yayınlanan 4 proje (Duvar/durak, ek ofis binası, evsiz ev, havacılık müzesi üst örtüsü) için yazılmış üst metin.

Designing with materials,

The common characteristics of the four projects prepared for the publication are as follows:

The designer's search for a solution to the design problematic derived from the design data, with defined materials.

The designer aims to research how these materials that were pre-defined as design data before commencement of work could be utilised as tools to broaden the design potential rather than being restrictive data. This search in the small-scale projects produced a way of relating the product, the designer and the design process.

While the designer is sharing these processes and transmitting them by constructions, details and construction processes, he always asks himself this question:

What is behind all this effort?

He responds to that question with a quotation that could be a worthy guide to his answers:

"Thirty spokes are joined together in a wheel,
but it is the centre hole
that allows the wheel to function.
We mold clay into a pot,
but it is the emptiness inside
that makes the vessel useful.
Room is made by leaving the opening for doors and windows,
What makes the room useful are those voids.

Thus: what exists is yours,
What's useful is the non-existent."

lao tzu / tao te ching

BOĞAÇHAN DÜNDARALP

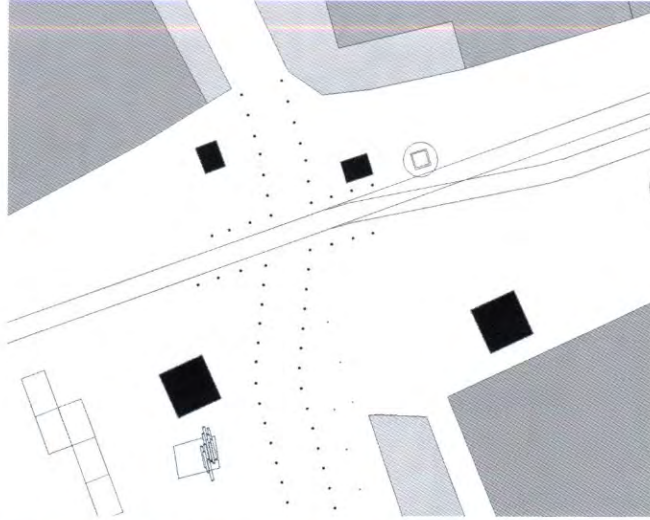
Portfolyo Magazine, January- February 2004

Text for four projects published (Wall/stop, annex office building, homeless home, aviation museum nof)

EV SİZ EV YERLEŐTİRMESİ HOMELESS HOME INSTALLATION

2003 yılında gerçekleştirilen 8.Uluslararası İstanbul Bienali kapsamında tasarlanan yerleşime.
Installation designed within the 8th International İstanbul Biennale which was held in 2003.

Galatasaray Meydanı'nda konumlanan yerleştirme alanının getirdiği faktörler göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır.

The installation located at Galatasaray Sqaure was designed considering the factors of the area.

Evsiz ev yerleştirmesi projesi, 8.Uluslararası İstanbul Bienali kapsamında Brezilyalı sanatçı Cilda Meireles'in "homeless home/evsiz ev" ürününün tasarımı, uygulaması ve sökümü süreçlerini kapsamaktadır.

Süreç, bir sanatçının kavramsal metninin bir ürüne dönüştürülmesinden öte, sanatçı dışında farklı aktör ve koşulların, doğrudan ürünün biçimlendirilmesine etkide bulunduğu durumları da kapsayan bir problemi ortaya koymuştur. Tasarımcı, bu süreçteki tüm koşulları birer tasarım verisi olarak kabul ederek, bunların tasarım problemi içinde nasıl çözülebileceğini araştırmıştır.

Tasarım verisine dönüştürülen koşullar

Bir kavramsal metin aracılığı ile sanatçı tarafından tanımlanan ürünün koşulları;

- "Kavşağın köşelerine yaklaşık 10m² büyüklüğünde 4 oda/kutunun yerleştirilmesi."
- "Bir evin özel mekanlarının parçalanarak kamusal mekana yerleştirilmesi ile oluşacak bu üründe her odanın sergileme süresince fonksiyonlarına (salon, yatak odası, wc-banyo, mutfak) uygun olarak kullanılması."
- "Dört fonksiyonu ayrı ayrı barındıracak bu odaların kapıları (her odada iki kapı) yollara açılarak kavşağın her yönünden odalara girişin mümkün olması."

The homeless home installation project consists of the design, construction and disassembly phases of Brazilian artist Cilda Meireles' "homeless home", a work to be exhibited during the 8th International Istanbul Biennial.

The process, beyond transforming a conceptual text into an artwork, brought up a problem where different protagonists and conditions besides the artist himself were directly involved in forming the artwork. The designer considered all the conditions during the process as design data and searched for ways of how to rationalise these conditions within a design problem.

Conditions to be transformed into design data:

The artist's defined conditions mediated by a conceptual text:

- "To place 4 rooms/boxes of approximately 10 m² at each corner of the road junction."
- "In this product that would be realised by breaking apart the private spaces of a house and assembling them separately in a public space, to use each room in accordance with its functions (living room, bedroom, bathroom, and kitchen) for the period of exhibition."
- To open the doors (2 doors per room) of these rooms that have four separate functions onto the road to allow entry from each direction of the junction.

Sponsor (Yapı Merkezi) tarafından tanımlanan koşul:

- Ürünün, firma tarafından üretilen yapı elemanları kullanılarak uygulanması

Vakıf (İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı) tarafından tanımlanan koşul:

- Belirtilen tarihler ve sürelerde ürünün montajı ve sökülmesi

Belediye tarafından tanımlanan koşullar:

- Ürünün caddedeki yaya hareketini engellememesi,
- Meydan zeminine ürün öncesi ve sonrası herhangi bir müdahalede bulunulmaması
- Oda boyutlarının, minimum 1.60m x 2.00m ve maximum 3.40m x 3.40m olması,
- Odaların belirtilen boyutlara göre meydanağı geniş ve dar alanlar göz önüne alınarak konumlanması.

'Yer'in (Galatasaray Meydanı - İstiklal Caddesi) dayattığı koşullar:

- Gece-gündüz yaya hareketi yoğunluğu farklı ve fazla olan bir bölge olması,
- Tramvay ve 3. boyutta elektrik hatlarının oluşu,
- Pankart direklerinin sıklığı,
- Elektrik, su ihtiyacı ve atık su-rögar bağlantısı gibi ilişkilerin zeminden kurulamıyor oluşu.

The condition defined by the sponsor (Yapı Merkezi):

- To construct the artwork using the constructive elements produced by the sponsor firm.

The condition defined by the Foundation (Istanbul Foundation for Culture and the Arts):

- Finishing the assembly and disassembly between the declared dates.

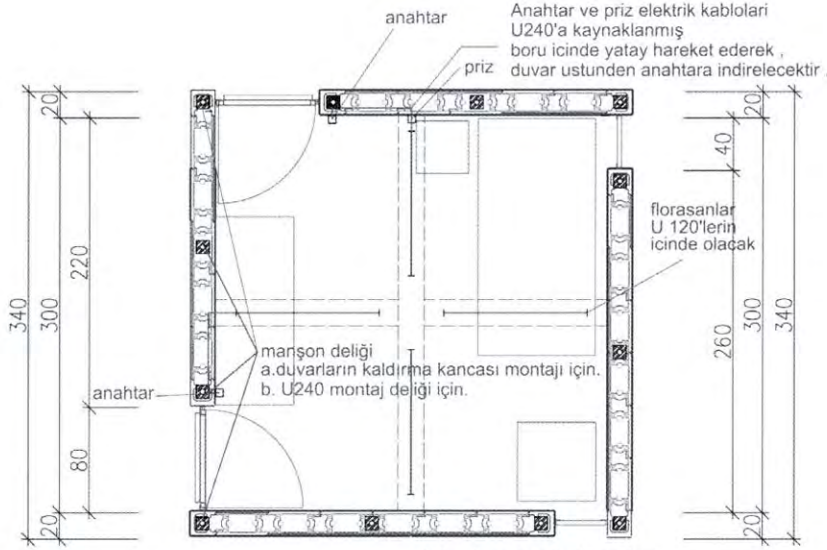
Conditions defined by the Municipality:

- To avoid blocking the pedestrian movement on the street.
- There should be no damage to the ground of the square before or after the artwork.
- Room sizes should have a minimum of 1.60mx2.00m and a maximum of 3.40mx3.40
- To position the rooms according to the defined sizes in consideration of the narrow and wide spaces in the square.

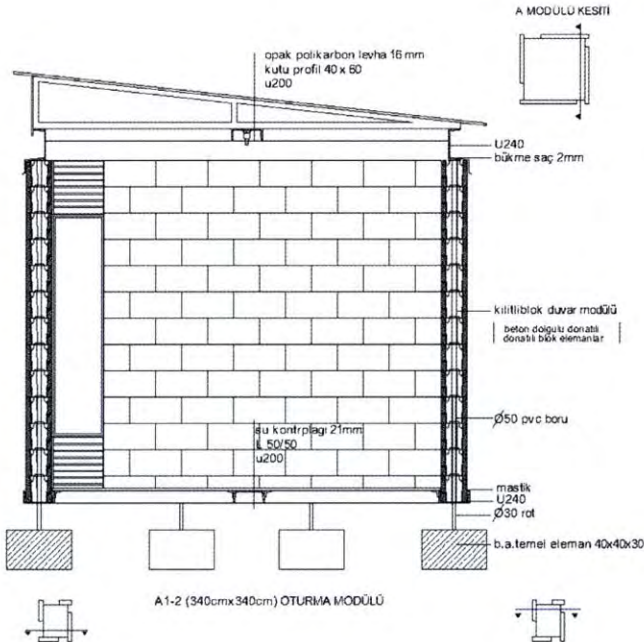
Conditions dictated by the "site" (Galatasaray Square - İstiklal Street):

- Pedestrian movement density is high and differs by day and night
- Tramway and the electric lines in the 3rd dimension
- Density of the poles of display panels
- Unable to connect electrical, sanitary systems through the ground.

The independent dictation of the conditions by each protagonist made it necessary for the final product to be handled as a solution beyond casual designer - artist interaction. Thus, it was inevitable for these unrelated conditions to be related with each other by means of the design and through the final product.

A önerilen elektrik giriş noktası

Aktörlerin diğerlerinden bağımsız kendi koşullarını ifade ediyor oluşu, ortaya çıkacak ürünün, tasarımcı-sanatçı etkileşiminin ötesinde bir çözüm olarak ele alınmasını zorunlu kılmıştır. Bu sebeple birbiriyle ilişkilendirilmemiş bu koşulların tasarım yoluyla ve ürün üzerinden birbirleriyle ilişkilendirilmesi kaçınılmaz olmuştur.

Tasarımcı bu ilişkilendirme sürecinde şu soruları sormuştur:

- Sanatçının kaygıları ve yerleştirmenin temel düşüncesi bu koşullarla beraber nasıl var olabilir?
- Sanatçının, parçalanmış eve ait odalar duygusunun ve 'şiiysel adalet' temasıyla kurduğu ilişkinin, odalarda sürekliliği nasıl sağlanabilir?
- Odalar, Galatasaray Meydanı'ndaki bağlama nasıl oturtulabilir?
- Bağlamın zorunlu kıldığı, çözülmesi gerekli teknik problemler nasıl çözülebilir?

1. Odaların oturacağı zeminlerin farklı yön ve eğimlerde oluşu nedeniyle zeminle ilişkiyi sağlayan yapısal öğelerin bu durum göz önüne alınarak seçilmesi gerekmektedir.
2. 'Yer'e ait sınırlayıcılara (elektrik telleri, pankart direkleri, tramvay hattı, kablolar, araç geçişini engellemek için konmuş zemindeki beton mantarlar vb.) göre belirlenen montaj koşullarının yapısal tasarıma yansıtılması gerekmektedir.
3. Tüm yapısal montaja hazır elemanların hangi kapasitede araçla taşınacağı ve neyle montajın yapılacağı, araçların montaj sırasında nasıl konumlanacağı gibi faktörler de yapısal eleman tasarımında belirleyici olacaktır.

During this relating process the designer asked these questions:

- How can the artist's concerns and the main idea of the installation coexist with these conditions?
 - In the rooms how can the artist provide continuity of the feeling in the rooms of the shattered house and its relation to the general theme of the biennial, "poetic justice"?
 - How can the rooms be fitted into the context of Galatasaray Square?
 - How can the technical problems dictated by the context be solved?
1. The constructive elements relating the artwork to the ground should be selected in consideration of the fact that each room's ground is somewhat different due to differences in direction and inclination.
 2. Assembly conditions based on the site restrictions (electric wires, display panel supports, tramlines, cables, concrete bollards to restrict traffic) should be reflected in the constructive design.
 3. Factors like the capacity of the vehicle that carries the modules, the tools to make the assembly and the position of the vehicles during the assembly would play a decisive role in the design of the constructive elements.

Brezilyalı sanatçı Cildo Meireles'in "homeless home/evsiz ev" ürününününden yola çıkarak tasarlanmıştır.

The design was inspired by the "homeless home" product by Brazilian artist Cildo Meireles.

Yerleştirmedeki 4 odanın her parçası sökölüp takılabilir olarak uygulanmıştır.

Every piece of the 4 rooms of the installation was designed demountable.

4 adet araçla 3 günde montajı yapılan yerleştirme Bienal kapsamında kullanıma açılmıştır.

The installation was mounted in 3 days with 4 vehicles and opened to public within the Biennale.

Tesisat donanımına sahip yerleştirmelerin söküm işlemi 2 günde tamamlanmıştır.

The detachment of installations equipped with all facilities was completed in 2 days.

4. Tüm yapısal öğeler, modüler duvar elemanları da dahil nasıl sökülüp takılabilir hale getirilebilir? Kilitliblok elemanlardan taşınabilir bir duvar modülü yaratılabilir mi? (Büyük odalarda yaklaşık 16 ton'a varan duvar ağırlığının, bu çerçevede en belirleyici özellik oluşu gözardı edilmemelidir.)

5. Elektrik, temiz su, atık su gibi tesisat donatılarının yapı ile ilişkisi yere ait kısıtlayıcılar göz önüne alınarak nasıl çözülebilir? (Zemine dokunulmamalı, havai hatlar için yakın çevredeki olanaklar araştırılmalıdır.)

Koşullar ve sorular tüm süreçte yanıtları oluşturmuş ve sonuçta; yerleştirmedeki 4 odanın her parçası sökülüp takılabilir olarak uygulanmış, 9 tonluk vinç montajlı 4 adet araçla 3 günde (23.00-06.00/gün) montajı yapılmış, her oda Bienal kapsamında 15 gün boyunca sanatçının tarif ettiği biçimde kullanıma açılmış (mutfak, wc gibi fonksiyonlar çalışır duruma getirilebilmiş, odalara elektrik verilebilmiş) ve 2 günde (23.00-06.00/gün) söküm işlemi tamamlanmıştır.

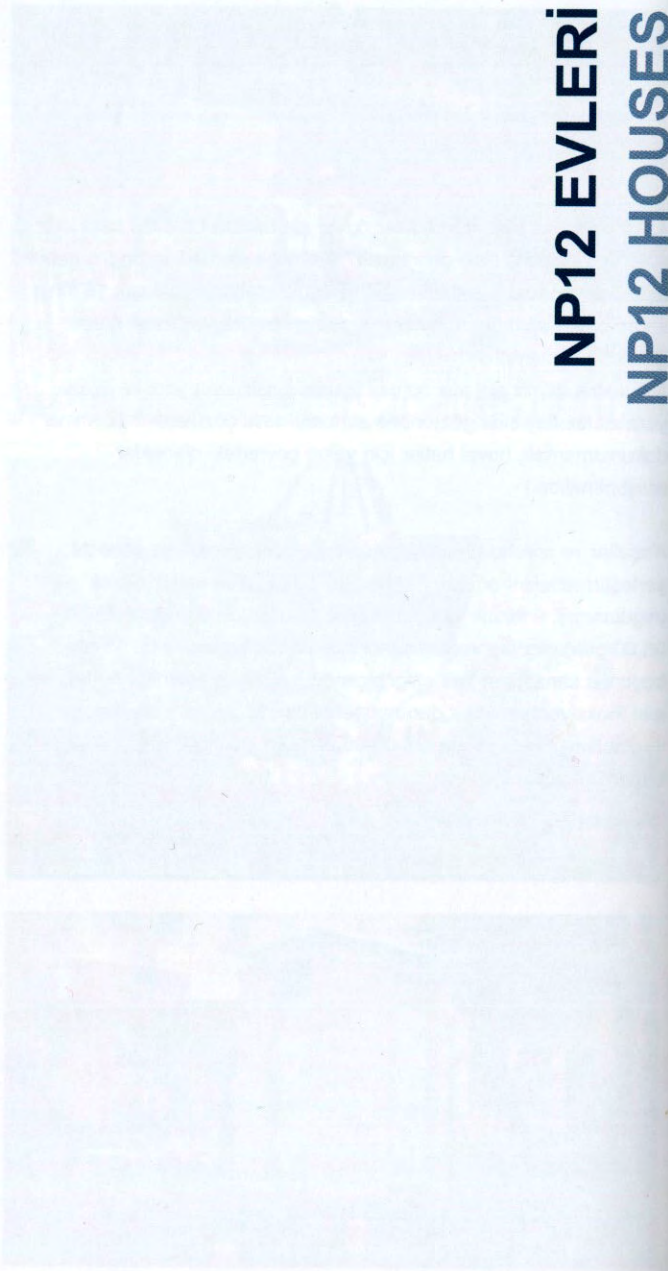
4. How can all the constructive elements including modular walls be portable? Can a portable wall be built out of interlocking blocks? (The most important consideration in that sense, which should not be overlooked, is that the wall would weigh up to 16 tons in the larger rooms.)

5. How can the infrastructure problems (electric, sanitary) be solved in view of the restrictions of the site? (The ground should not be touched so the potential for aerial lines should be investigated.)

During the whole process, conditions and questions created their own answers and finally;

Every piece of the 4 rooms was constructed as portable elements. The assembly was achieved by 4 vehicles equipped with 9-ton cranes in 3 days (between 23:00 -6:00 hrs). Every room was opened in the way defined by the artist (kitchen and bathroom were fully functional and the rooms had electric access) and the whole work was disassembled in 2 days (between 23:00 -6:00 hrs).

NP12 EVLERİ NP12 HOUSES

2004 yılında İstanbul'da inşa edilen, NP12 Evleri, 6 değişmez kabuk içinde 300 farklı konut alternatifini sunmaktadır.

NP12 Houses that were built in 2004 in İstanbul present 300 various residential alternatives within 6 constant shells.

Sabit Kutular, Değişken Yaşamlar

'Konut'; bugün, güncel üretim ilişkileri içinde ticari bir ürün haline gelmiş ve yaşam süreçlerimiz arasında sıkışmış bir tasarım nesnesi olarak karşımızdadır.

Temel soru, bu karmaşık ve tasarlanmaya başlamadan önce size pek çok veriyi istemeseniz de kaçınılmaz olarak dayatan olguyla nasıl yüzleşeceğizimizdir.

NP12 Evleri de bu yüzleşmenin bir ürünü olma çabasında, bir arayıştır. Uygulaması tamamlanıp, hayata karıştığında bize başka yanıtlar da üretecek bir arayış...

Evler ile ilgili, firma* bünyesindeki pazarlama ve uygulama ekipleri tarafından belirlenmiş çok net beklentiler vardı. Bunlardan biri standart, bir tipe indirilmiş, hitap edecek kesimin yaygın beklentilerine yanıt verecek metrekare ve kat planlarına sahip 6 ikiz villa yapılması, diğeri 'iş' sahibi firma tarafından geliştirilen, konutların hızla üretilip hayata geçirilmesini sağlayacak prefabrik bir yapım sistemi (fab-tek@**) ile uygulanması idi. Ayrıca arazinin özel durumundan kaynaklanan, Anıtlar Kurulu tarafından belirlenmiş zorunluluklar (kitle boyutları, kırma çatı zorunluluğu vb.) vardı.

Gözlemlenen deneyimler bize, konut gibi özel bir yapının, öncelikle de kent yaşamı içinde kişiden kişiye, aileden aileye çok farklı ihtiyaçlar doğurduğu ve bu ihtiyaçların da mekan kullanımlarını farklılaştırdığını göstermektedir.

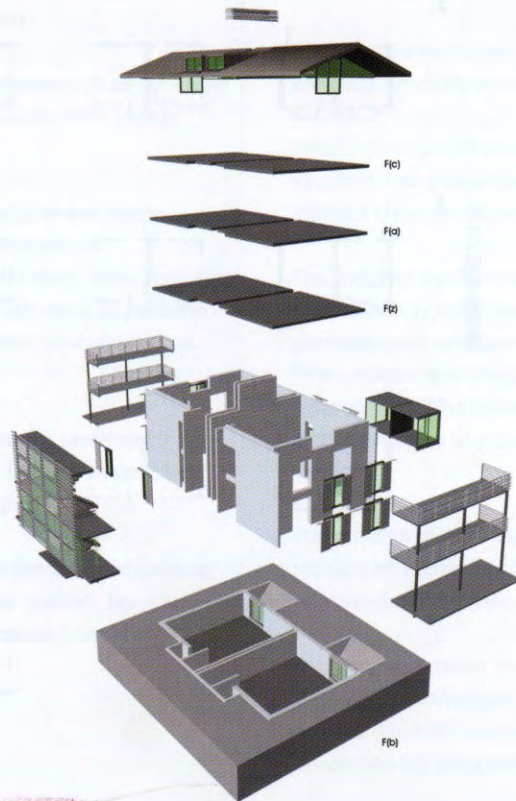
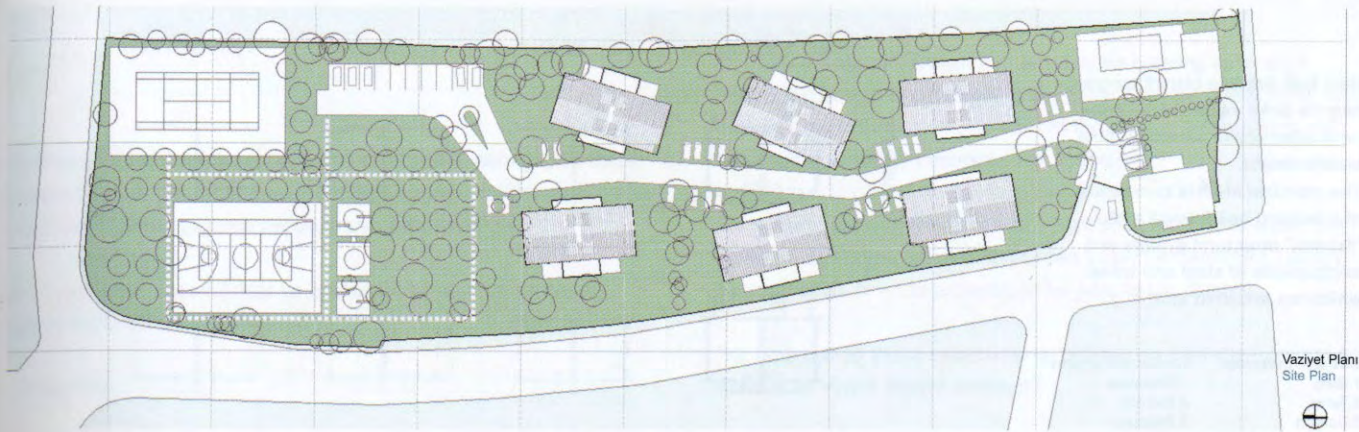
Constant Boxes Variable Lives

Nowadays "housing" has become a design object that is restricted by commercial viability within the context of contemporary production relations and the lifestyle it is intended for.

The basic question is how we are to confront this somewhat complicated phenomenon, which inevitably relies on a great deal of data that you may not wish to consider, before taking up the issue of design.

NP 12 Houses is an approach that attempts to find a solution to this confrontation. Once it is constructed and is involved with life it becomes a quest that will produce some other answers.

Both the marketing and the construction teams of the firm* had very clearly defined expectations concerning the houses. One of these expectations was the design of six twin-villas that were standardised in one type, satisfying the general demands of the potential consumers as concerns surface area and layout; the other was the use of a prefabricated construction system (fab-tek@**) developed by the firm contracted to the "project" that was a fast method of constructing and delivering these houses. In addition, due to the special status of the site certain restrictions defined by the Committee of Historical Buildings also had to be taken into account (restrictions on the volume dimensions, terraced roofs etc.)

Bu sebeple tek tipleştirilmiş ticari konut, özellikle alım gücü yüksek kitlelerin elinde; çok rahat deforme edilebilir, çoğunlukla da eklenerek veya büyütülerek yaşama uydurulmaya çalışılmaktadır.

Bu beklentiler, zorunluluklar ve gözlemler bir tasarım problemi çözümünde nasıl ele alınmalıydı?

Tasarım

Tasarımın belirleyicisi olacak sorular; yapıma dair olanla, yaşama dair olanın ilişkilendirilme kurgusuna odaklanıyordu.

Nasıl bir sabit olmalı ki; hem standart, hızlı üretime olanak tanıyacak hem de kullanıcısının belirsizliğinden kaynaklanan farklı yaşam biçimlerine değişken olanaklar yaratacak?

Çözüm; yapıma dair olan, sabitleştirilerek değişmeden tekrar edebilen (iç-dış, doluluk-boşluk gibi yapısal özellikleri standartlaştırılmış) bir kutuya dönüştürüldü. Bu sabit, dışta değişmez fiziksel özellikler gösterirken, içte tercihlere bağlı farklı iç yaşamlar oluşturmaya olanak tanıyan yani değişken olanı mümkün kılacak özelliklerde tasarlanmıştır.

Değişken olanın, sabit olanın özellikleri üzerinden üretilmesi, özgülleşirmenin kısıtlamalar ve sınırlamalar aracılığı ile üretilmesi, tasarım sürecinde kaçınılmaz olarak doğmuştur.

Değişken olanın oluşturulması ortak amacını (kendi fonksiyonlarını yerine getirme dışında) taşıyan tüm bileşenler (mekan, taşıyıcı kabuk, mekanik ve elektrik), bir bütünün eş zamanlı tasarlanmış bileşenleri olarak ele alınmışlardır.

Our experience has shown that in a private building such as a house, especially in urban life, there are many needs that differ from individual to individual, from family to family, and these needs also influence the different usage of the space.

Thus, particularly in the hands of a high socio-economic class, the standardized commercial dwelling can easily be deformed, usually by extensions or enlargements, to be adapted to lifestyle.

So, how should these expectations, obligations and observations be used in solving a design problem?

The Design

The decisive questions concerning design focused on how to relate elements concerning construction to elements concerning lifestyle.

What kind of a constant should there be that would provide both standard, fast production and create variables to accommodate different lifestyles depending on the future users?

The solution: the constructive elements were made constant by transformation into a box that could be repeated (constructive elements such as interior-exterior, void-volume were standardised). This constant was designed in order to have a uniform outward appearance whilst creating the potential for the different interior life styles according to preferences, that is to say, making the variable possible.

The creation of the variable through aspects of the constant, the creation of freedom through the restrictions and the limitations, was an inevitable part of the design process.

Components (space, the load bearing shell, mechanical and electrical systems) that have the common goal of creating the variable (besides satisfying their own functions) were treated as the simultaneously designed components of the whole.

Nasıl?

Sabit, fab-tek®** yapı sisteminden oluşan taşıyıcı bir kutu ve ona eklenen çelik ve ahşap bileşenlerden oluşur. Kabuğu iki konut birimine ayıran ortak duvar, tesisat duvarına dönüşerek ayırıcı olduğu kadar ortak ve birleştirici bir fonksiyona olanak tanır. Kabuk üzerindeki tüm yapısal boşluklar (tesisat şaftları, boşlukları da dahil) olası kat planı alternatiflerine uygun biçimde sabitlenmiştir. Aynı çalışma, döşemeden ısıtma için de yapılmış, olası kat planı alternatifleri üst üste çakıştırılarak döşemede ki duvar izleri ve döşemeden ısıtma modülasyonları sabitlenmiştir. Bu sayede bazen yaşama, bazen yatak odası, bazen banyo olan hacim, fonksiyon değişse de ısıtma tesisatı istenilen konforu sağlayabilmektedir.

Değişken konut iç fonksiyonları, sıhhi tesisat gerektiren hacimler ve yaşam mekanları olarak ayırılırlar. Her kat planında tesisat duvarı ile ilişkilendirilen ıslak hacimler, büyüklük ve sayı olarak bu duvar ile sınırlı bir esneklik kazanırlar. Tesisat duvarı içinde müdahale edilebilir sabit şaftlar oluşturularak ıslak hacim imalat ve kullanımında kolaylıklar sağlayacak standartlar geliştirilmiştir. Islak hacimlerin kabuğun sağır iç yüzeyinde toplanması, dış mekanlara açık yüzeylerin, farklı ihtiyaçlara göre bölünebilen yaşam alanları olarak kullanılmasına da olanak tanımaktadır.

Benzer bir yapı, yaşam alanlarına hizmet edecek elektrik altyapısında da kurulmuştur. Şaftlar, yapısal boşluklar ve boş kanallar bırakılarak, zaman içindeki farklı taleplere de karşılık verebilecek bir altyapı oluşturulmuştur. Her kat planı, yapının sabit kabuğu tarafından belirlenen prensipler içinde farklılaşabilme özelliği olan yaşam alanlarına dönüştürülmüştür.

How?

The constant consists of a load bearing box made by the fab-tek®** construction system with steel and wood components attached to it. By transforming the common wall dividing the shell into two separate houses into a shaft wall it became both a separating and combining element providing common functions as well. All the structural voids in the shell (shafts and other voids) were made constant in such a way as to fit in with floor layout alternatives. The same work was carried out in the under-floor heating system: the potential floor plans were overlapped in order to fix the position of heating pipes and wall marks for each floor. Thus the desired heating comfort is ensured even if the function of the volume changes; it may become the living room, bedroom or even the bathroom.

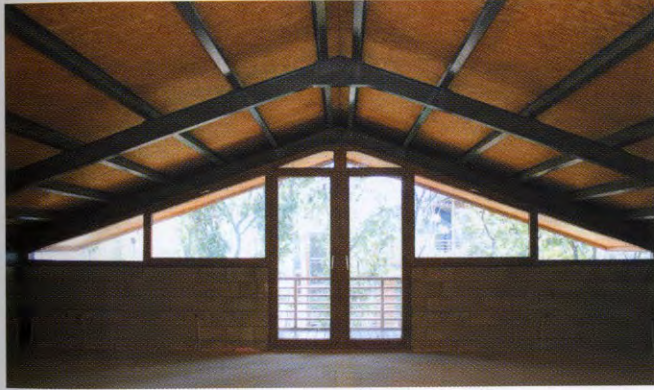
Variable functions were differentiated into two categories: volumes that required a sanitary system and living zones. In each floor plan the wet spaces related to the shaft gained a limited flexibility in size and number due to this shaft. Standards were developed to facilitate the production and usage of wet volumes by creating fixed shafts that could be altered within the shaft wall. By positioning the wet spaces in the inner shell it was possible to apportion the outer spaces to living zones according to their various needs.

The same kind of system was installed for the electrical infrastructure. Shafts, constructive voids and empty canals were left open in order to create an infrastructure that could satisfy different demands that

Değişmez kabuk, "fab-tek" yapı sisteminden oluşan taşıyıcı bir kutu ve ona eklenen çelik ve ahşap bileşenlerden oluşmaktadır.

Users are able to make decisions on many elements from furnishing to material selections in the interior spaces of the buildings.

Yapının iç mekanında, kullanıcılar, tefrişten malzeme seçimine kadar birçok ögeye kendileri karar verebilmektedir.

A building which both makes rapid production possible and presents different alternatives for different life styles was designed.

Teras, balkon ve kış bahçesi ile dış mekan içeriye taşınmıştır. External spaces are moved inside with terraces, balconies and winter gardens.

Bu kutu, değişkenleri var edecek bir sabit olarak düşünülürken fab-tek® yapı sisteminin özellikleri ile tasarlanmıştır. Kutuyu oluşturan tüm duvarların taşıyıcı sisteme dönüştüğü, kaplama gibi zorunluluklar içermeyen, yapısal boşluklarının yapı fiziği ve tesisat birimleri için kendiliğinden avantajlar yarattığı, hızlı uygulama özellikleri içeren fab-tek® sistemi, bu anlamda sabit olanın tektonik kurucusu olarak ele alınmıştır.

Sabit ve Değişken özelliklerden oluşan yapı, 2 etap olarak uygulanmaktadır. 1. etap yapının sabitlerinin uygulayıcı firma tarafından yapıldığı aşamayı, 2.etap da müşteri tarafından belirlenen değişkenlerin müşteri tarafından seçildiği, ister kendisinin başka bir mimar aracılığı ile isterse de uygulayıcı firma aracılığı ile iç yaşamını biçimlendirebildiği aşamaları kapsar.

Burada projenin mimarı olarak kendime sorduğum soru şu oldu:
"Mimar olarak nereye kadar geri çekilmeliyim?"

Proje bağlamında yanıt, tasarım sürecinde neredeyse kendiliğinden oluştu:

"Değişkenleri olanaklı kılacak olanı ve onun imkanlarını yaratıncaya kadar..."

NP12 Evleri bugün, 6 değişmez kabuk, 300 farklı konut alternatifi ve içereceği 12 farklı yaşantı ile kendi serüvenini başka deneyimlere dönüştürecek bir arayışın ürünü olarak hayata geçmekte.

* Yapı Merkezi Şirketler Grubu (Yapı Konut, Yapı Merkezi İnşaat Sanayi ve Yapı Merkezi Prefabrikasyon A.Ş)

** Yapı Merkezi Prefabrikasyon A.Ş tarafından geliştirilen yapı sistemi

would emerge in time. Each floor plan was transformed into living spaces that could diversify within a range set by the principles of the constant.

While this box was designed as a constant to produce variables, it was also designed in accordance with the features of the Fab-tek® construction system.

In that sense, the Fab-tek® system, whereby all the walls forming the box were transformed into a structural system, where there were no such obligations as covering, where the constructional voids provided advantages for the construction physics and the instalment facilities, and which was also a fast means of construction, was regarded as the tectonic founder of the constant.

The buildings consisting of constants and variables are constructed in two phases. Phase one is the process where the constants of the building are produced by the construction firm, while phase two is the process where the variables determined by the user are finished, either by an architect of his choice or by the construction firm.

· Here, as the architect of this project, I asked myself this question:
"As an architect, how far should I stand back?"

In the context of the project, the answer appeared of its own accord in the design process:

"I should stand back until it is time to make the variables possible and to be able to create their potential..."

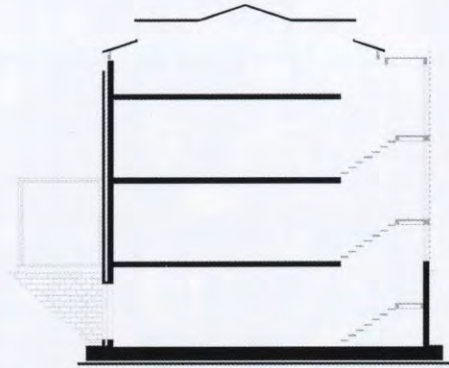
Today the NP12 Houses with their 6 fixed shells, 300 different dwelling alternatives and 12 different lifestyles they may contain are coming to life as the product of a quest to transform its own adventure into other, somewhat different experiences.

* Yapı Merkezi Group (Yapı Konut Construction, Yapı Merkezi Construction & Industry and Yapı Merkezi Prefabrication Inc)

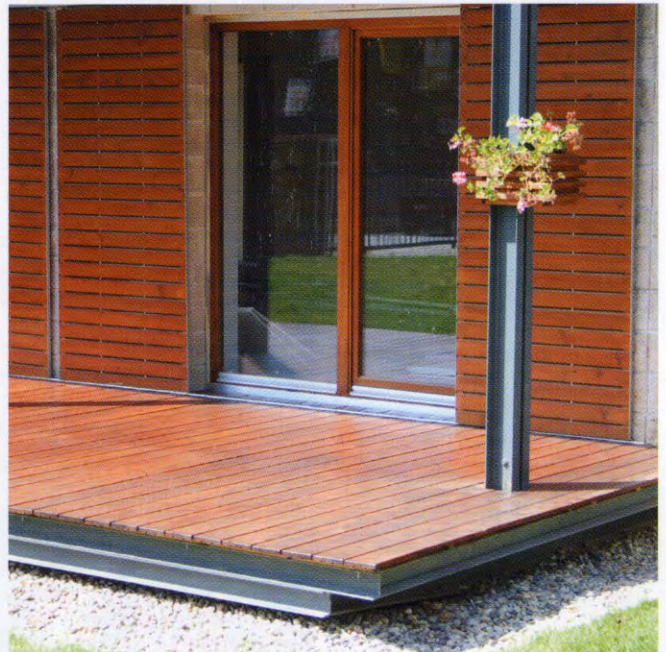
** Construction system designed by Yapı Merkezi Prefabrication Inc

A - A Kesiti
Section A - A

B - B Kesiti
Section A - A

**DOĞU ANADOLU KÖYLERİ
İÇİN TEMİZLİK ÜNİTESİ
CLEANSING UNIT FOR EAST
ANATOLIAN VILLAGES**

Doğu Anadolu Bölgesi'nde coğrafyaya özgü, taşınabilir temizlik ünitesinin tasarımı, bölgedeki taşlar kullanılarak yapılmıştır.

The design of this unique-for-Eastern Anatolia Region, portable cleaning unit was made by using stones from the area.

Doğu Anadolu Bölgesi, yakın zamanda önemsiz büyüklükte depremler yaşamıştır. Ne yazık ki bu depremler, yaşayan pek çok insan için önemli sonuçlar doğurmuştur. Özellikle de elektriğin olmadığı, suyun ancak taşıma olarak kullanılabilirdiği, yapım sisteminin taş ve çamur ilişkisine dayandığı köylerdeki yaşantılar için... Yıkımın ve hasarların şiddetli olduğu bu köylerde insanlar, temizlik ihtiyaçları dahil temel ihtiyaçlarını açık mekanlarda gidermekte; ancak odun ateşi ile su, yemek, temizlik vb. ihtiyaçlarını belli bir konforda karşılayabilmektedirler.

Doğu Anadolu'da yaşanan bu yakın zamanlı depremlerin sonuçları üzerine kurulmuş olan tasarım problemi, bu bölge için taşınabilir endüstriyel bir temizlik ünitesinin nasıl olabileceğini araştırmaktadır.

Nasıl ?

Verilerin çok açık olduğu bu yaşama biçimine değiştirilmesi zor yaşama alışkanlıkları da eklenince şöyle bir soru ortaya çıkıyor:

"İnsanların yere ait alışkanlıklarını değiştirmeden ihtiyaçlarını karşılayabileceği, YEREL olabilen ENDÜSTRİYEL bir ürün nasıl olmalıdır? "

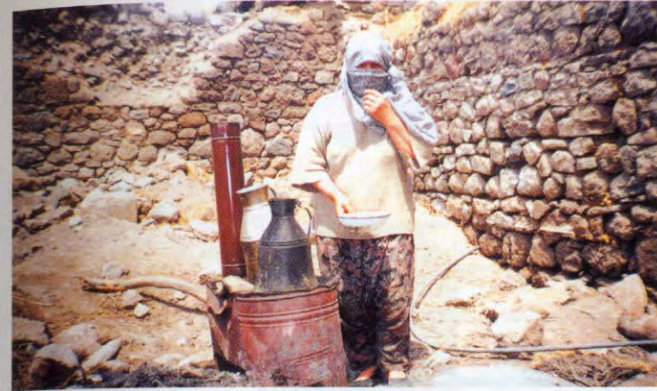
The East Anatolia region has experienced minor earthquakes in the recent past. Unfortunately these trivial earthquakes have had serious consequences for many inhabitants. Especially for lives in the villages where there is no electricity, no sanitary system and where the construction system depends on mud and stone... In these villages where destruction and damage has shattered the lives of many people, depriving them of even the most basic needs including hygiene, they are only able to meet their needs such as firewood, water, food and cleansing to a limited level of comfort.

The design problem based on these recent earthquakes in East Anatolia is to research how a portable industrial cleaning unit could be made available to the region.

How?

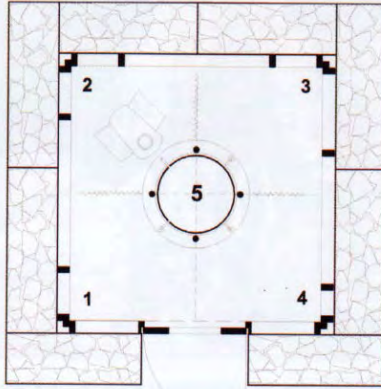
When these static habits were added to this lifestyle where the data is so obvious, such a question should be asked:

" How should a LOCAL and INDUSTRIAL product be designed to help people satisfy their needs without changing their environmental habits?"

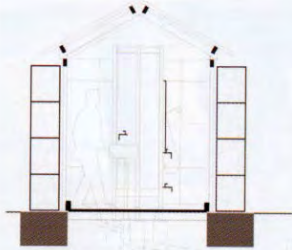
Deprem sonrası, bölgede temel ihtiyaçlar açık mekânlarda karşılanmaktadır. Bu tasarım ile bölgedeki temizlik probleminin giderilmesi amaçlanmaktadır.
After the earthquake, basic necessities were held in exterior spaces. With this design, it was aimed to solve this cleaning problem.

0 0.5 1M

Modül planı A
eklemsiz
Module plan A
jointless

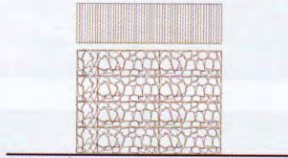
0 0.5 1M

Modül planı A
eklemli
jointed

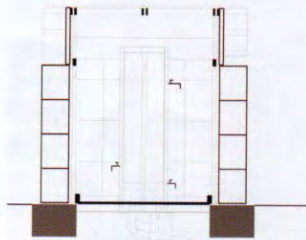
0 0.5 1M

Modül görünüşü 1
Elevation 1

0 0.5 1M

Modül görünüşü 2
Elevation 2

0 0.5 1M

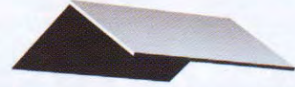
Modül planı B
eklemsiz
jointless

0 0.5 1M

Modül görünüşü 3
Elevation 3

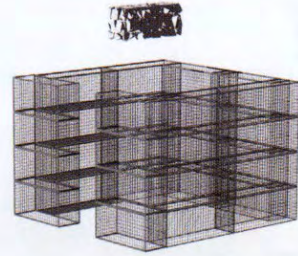
DIŞ KABUK

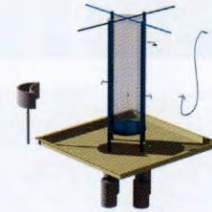
İÇ KABUK

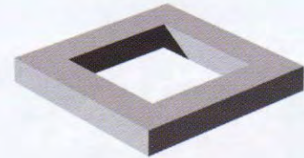
DIŞ KABUK

İÇ KABUK

DIŞ KABUK

YEREL

ENDÜSTRİYEL

İhtiyaca yönelik en kolay çözüm yolu, şu an pek çok yerde kullanılan endüstriyel paneller ile oluşturulmuş hazır wc-duş üniteleri olabilirdi. Fakat konu, Adapazarı depremi sonrası prefabrik konutlardaki yaşantının üzerinden gözlemlendiğinde; meselenin sadece ihtiyaca yönelik fonksiyonların çözülmesi olmadığı açıkça görülebilmektedir.

Bu noktadan sonra yukarıda sorulan soruya başka bir sorun daha eşlik edecektir:

"İhtiyaçların giderilmesinde alışkanlıkların belirleyici olduğu bir yaşam biçiminde 'endüstriyel olanın' ne olacağı ya da olması gerektiği? "

Çözüm Önerisi;

Endüstriyel Üretim+Yerel Üretim =

İhtiyaca yönelik olanın alışkanlıklara göre STANDART';
Coğrafyaya özgü olanın DEĞİŞKEN olduğu bir ürün...

The easiest satisfactory solution could be prefabricated wc-shower units that are formed with industrial panels that are already used in a number of places. However, when the prefabricated housing life in post-earthquake Adapazarı is observed, it is clear that the problem is not only the resolution of functional satisfactory solutions.

At this point, another question arises alongside the one asked above:

"In a lifestyle where habits determine the satisfaction of needs, what is and what should be "the industrial?"

Resolution

Industrial Production + Local Production =

A product, where need is a STANDART habit;
And where the geography-specific is the VARIABLE...

SÖYLEŞİ INTERVIEW

05.09.2004

Mert Eyiler NP12 Evleri; 11 dönüm alan içinde, ağaçların izin verdiği aralıklarlarda iyi tasarlanmış, tekrar eden birim yapılardan oluşuyor. 6 yapıdan oluşan yerleşme, 12 ev, alternatif 300 yaşam... Ev ve yaşam konuşması yerine "yapı" okuması yapsak, 6 yapı ve temel birimi konuşalım istersen. Vaziyet planı ve yerleşim kararları ile başlayalım. Sanıyorum yapılar, daha önce Anıtlar Kurulu'ndan geçmiş bir projenin izleri tarif edilerek yerleştirilmiş. Negatif bir bilgi gibi görünse de işe yarar hale dönüştürülmüş görünüyor.

Boğaçhan Dünderalp Konumları değil ama boyut ve büyüklükleri anlamında kesinlikle tanımlanmıştı. Yapılacak kutunun eni, boyu, yüksekliği belirli idi. Kutuları biçimlendiren en belirleyici faktörün, bunlar dışında konumlanma olduğu söylenebilir. Burada yöne göre yerleştirme söz konusu değildi. Bunun nedenleri, arazinin ince ve uzun yapısı ile arazi içerisindeki bütün ağaçların tescilli olmasıydı. Bu anlamda vaziyet planını, yapılar ile ağaçların ilişkisinin oluşturduğunu söyleyebiliriz.

M.E. Kağıt üzerinde de ağaçlar ve yapıların ilişkisi iyi çalışılmış görünüyor. Ana yapı, ağaçlara bir noktadan sonra yaklaşıyor. Teraslar, ağaçlarla yapılar arasında ara parça olarak detaylandırılmış.

B.D. Evet, kutuya eklenen iç ve dış mekan arasında ara mekanlar var. Ağaçlar bu ara mekanların içine girebiliyor. Örneğin ağaç terasa girdiği zaman, terasın geometrisi değişebiliyor. Böylece ana yapı ağaçlarla didişmiyor. Yapı, ağaçlar ile ilişki kurmak zorunda kaldığında gerekirse ara mekanlar aracılığı ile kendini değiştiriyor.

M.E. Yerleşim kararlarından yapılara geçtiğimizde, dar uzun yerleşim alanı içinde temel yapı, 10mx19m basit "beyaz" kutular ve eklenen teraslar olarak karşımıza çıkıyor. Yapı, kendi içinde 'kare'ye yakın iki bölüme ayrılıyor ve "servis alan mekanlar" ve "servis veren bantları" içeren yaşama alanlarını oluşturuyor.

B.D. Evet, evlerin tasarım düşüncesi, içinde farklı yaşamların kurulabileceği, tekrarlanabilir sabit kutular üstüne oturuyor. Fakat kutuyu belirleyen boyutlar yanında, yapının ikiz olma belirleyiciliği de var. Lineer kutu, tesisat duvarı bölünmesi ile tekrar kareye yakın bir geometriye ulaşıyor. Bu geometri de ıslak hacim bölgesi ve yaşam

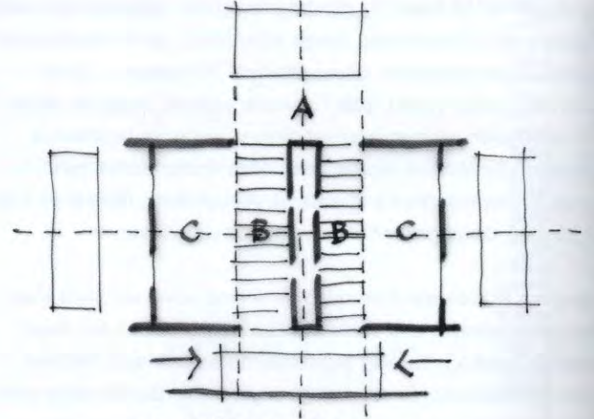
Mert Eyiler NP12 Houses consists of well designed repeating unit buildings set in spaces between the trees in an area of 11 acres. A settlement of 6 buildings, 12 houses, 300 alternative lives... If we do some "building" reading instead of talking about home and life, we can talk about these 6 buildings and the basic unit if you like. Let's start with the site plan and settlement decisions. I believe the buildings are located on the tracks of a project that has already gone through the historical buildings committee. Although that sounds like a negative, it seems to have turned into something useful.

Boğaçhan Dünderalp They have certainly been defined by their size and dimension rather than by their location. The box to be built had a definite width, length and height. Other than that, it could be said that the most distinctive defining factor of the boxes is their location. And here it wasn't a question of locating relative to direction. This was because of the long, narrow shape of the site and the fact that all the trees within the site were officially registered. So we might say that it was the relation between the buildings and the trees that developed the site plan.

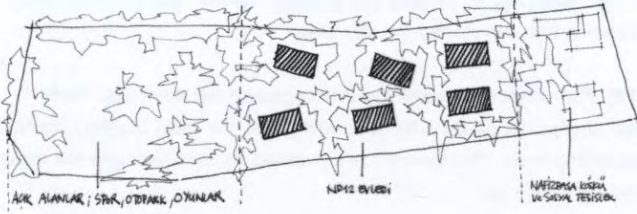
M.E. The relation between the buildings and the trees also looks well studied on paper. After a certain point, the main building cannot reach the trees. The terraces are detailed as links between the trees and the buildings.

B.D. Yes, there are intermediate spaces between the interior and the exterior space attached to the box. Trees can come into these intermediate spaces. For instance, when a tree enters a terrace, the geometry of the terrace can change. And so the main building doesn't have any quarrel with the trees. If it needs to relate with trees, it transforms itself through these intermediate spaces.

M.E. Moving on from the decisions about location to the buildings, the basic structure appears as simple 10mx19m white boxes with attached terraces in a long, narrow settlement area. The structure is divided into two "square" like sections and constitutes the living areas that include various service areas.

A TESİSAT SAFTI
B ISLAK HACİM BÖLGESİ
C YAŞAM ALANLARI BÖLGESİ

alanları bölgesi olmak üzere kendi içinde tekrar bölümleniyor. Kutu, olası mekansal ilişkilerin belirlediği ortaklıklarda da deliniyor ve her alternatifte uygun kapı-pencere boşluğuna dönüşüyor. Bu boşlukların hepsi ya açık ya da kapalı, bahsettiğimiz ara mekanlara açılıyor. Boşlukların dışında kalan tüm duvarlar da kabuk dediğimiz, tümüyle taşıyıcı olan yapıyı ifade ediyor. Bu haliyle tekrar eden kutulardaki bu sabitler, iç mekan alternatiflerinin, yani 'değişken' olanın gramerini oluşturuyor.

M.E. *NP12 Evleri, Yapı Merkezi ile çalıştığınız beşinci iş. Çalışma yöntemi, malzeme kararları nasıl alındı? Yapılar ayağa kalkana kadar geçen "yapım süreci" nasıl çalıştı? Şunu söylemeliyim; NP12 Evleri, senin adına bu süreçte gördüğüm, iyi noktalardan bir tanesi.*

B.D. Hem ölçek olarak hem de işin kendisi olarak öyle. Buradaki işin niteliğini belirlemesi açısından belirtmek istediğim bir nokta var: Çizen, yapan, kontrol eden, herşeyin merkezinde durma anlamında, şirketin içinde bu projeye özgü farklı bir durumum var. Burada işin hızı gereği farklı bir süreç izlendi. Sürekli şantiyede uygulama ile iç içe geçen süreçte projeyi 1/200ler, 1/100ler, 1/50ler, 1/1ler, 1/20ler gibi tekniklerle oturup çizmedim. Tüm çizimler, sahadaki uygulama koşullarına özgü, aşama aşama oluşturuldu. Süreci birleştiren de tasarım düşüncesi ve bu 'bütün'e ait koyduğum prensipler oldu. Projede o kadar iç içe geçen sistem var ki; önlemlerin doğru alınması, hızlı hareket edilmesi gerekiyordu. Yapıya sonradan eklenen parçaların hepsinin yapıyla kurduğu bir ilişki var, bağımsız değil. Kimilerinin toleransı cm, kimilerinin de mm. Bağımsız olmadıkları için hepsi neredeyse sürekli uygulama içinde, ölçümler ve sistem revizyonları halinde ilerleyen bir süreç var. Aksi takdirde ilk projelendirme süresinin yaklaşık 3 ay olduğu böyle bir projenin koşulları düşünüldüğünde 14 ayda bugünkü noktaya bu nitelikte gelmesi daha zor olurdu.

M.E. *Malzeme kararları, seçimleri, bir araya getirilmeleri, birleşim bilgileri iyi görünüyor. "Yapı" yı oluşturan temel bilgiler, parçalanmış, herbiri kendi içinde tutarlı, doğru seçilmiş bilgiler olarak tekrar bir araya getirilmiş. Ve parçalarda da doğru kararlar alınınca, bütünde*

B.D. Yes, the design concept of the houses is based on repeatable constant boxes available for different lives to be set in them. However, there's another determining element besides the definite dimensions of the box, which is that these are actually twin buildings. The linear box again arrives at a geometry similar to a square with the pipe wall division. And this geometry further divides itself into wet spaces and living spaces. The box is also drilled in corporations determined by spatial relations and transforms into door-window openings eligible for every alternative. All these voids, whether open or closed, open out onto to the said intermediate spaces. All the walls apart from the voids define the totally bearing structure, what we call the "shell". These constants within the repeatable box form the grammar of the "variable", I mean the interior space alternatives.

M.E. *NP12 Houses is the fifth project you have worked on with Yapı Merkezi. How were the decisions made concerning materials and working methods? How did the "construction period" work out until the buildings were actually standing? I must admit, NP12 Houses is one of the things that are a credit to you in this process.*

B.D. It is, both in terms of scale and in terms of the work itself. There's a point I'd like to make in order to clarify the nature of this work: I have a unique position here within the company as the person who is right at the centre of things, the one who draws, does and controls everything. A different process was followed here because of the speed of the project. I didn't sit down to draw the project in scales like 1/200s, 1/100s, 1/50s, 1/1s, 1/20s during the application process at the construction site. All the drawings have been created in stages according to the application conditions at the site. And the design concept and the principles I've set for this "whole" brought the process together. There are so many interdependent systems within the project that the right precautions needed to be taken because we needed to move so fast. All the parts subsequently attached to the structure have a separate relationship with the building; they are not independent. Some have a tolerance of a cm, some of a mm.. Since they are not independent, there is a continuous process within the application that goes on like

kendiliğinden iyi bir iş olarak karşımızda. Konu, yapı ve mimarlık olunca çok önemsedğim bir durum olmaya başlıyor "biraraya getirme becerisi". Yapıya ait temel kararlar, yapıblok, panelto ve donatıya ait kararlar birarada ifadedi duruyorlar. Yağmur iniş borusundan, terastaki korkuluğa kadar çalışılmış, çizilmiş olduğu okunuyor.

B.D. Öyle okunabildiğine sevindim. Teşekkür ederim. Yapıdaki biraraya geliş biçimleri, yapının kendi mantığının bir ürünü olduğu sürece ve bunlar sürdürülebildiği oranda ona eklenen herşey doğru ilişkilendirilebiliyor, ortaya çıkan şeyler de çözülememiş problemler olmuyor. Ağaçlar ve peyzaj yapının karakterini ve ruhunu etkileyen en önemli faktörlerden. Yapıların bunun içinde nasıl algılanacağını uzun süre düşündüm. Yapıya sonradan takılan parçaların kendi içindeki ahşap, çelik gibi aslında daha çizgisel ve ince elemanlardan seçilmesi, arkasında duran o kocaman iri beton kütesini mümkün olduğunca buranın parçası yapmanın ve içinde bulunduğu araziyle ilişkilendirme çabasının bir sonucu. Ağaçlar kışa doğru yapraklarını döktüyorlar ve çizgisel duran gövdeler haline dönüşüyorlar. Baktığınız zaman teras kolonlarının koyu gövdeleri ve çizgisel yapısı, ağaçlardaki o duyguların uzantısı gibi.

M.E. *Ana yapının ağırlığı, bir taraftan yapıya takılan donatılardan gelen ekler ve eklerin gölgeleri ile diğer taraftan da yoğun yeşil doku içinde mevcut ağaçların oluşturduğu gölgeler ile hafifliyor. 19 metrelik beyaz ekranın tamamını görmüyorsun. Her kotta farklı algılamalar yaratılıyor kendiliğinden. Bütün yapı yine parçalanıp, küçük parçalar halinde algılanıyor. 'İç'e baktığımızda da, iyi tasarlanmış tektonik yapı ile karşılaşılıyor. Beton blok duvarları ve panelton döşemesi olan beton bir kutunun içindeyiz.*

B.D. Evet, içerideki bu tektonik ifadenin benim için şöyle bir anlamı var. Görülen herşeyin taşıyıcı sistemin parçaları olarak dokunulmazlıkları var. Delemezsin, kıramazsın. Ama, bunun içteki

measurements and system revisions. Otherwise, if you think about the conditions of such a project whose initial design process was assigned for 3 months, it would have been really hard to get to this point in 14 months.

M.E. *The decisions about materials, choices, the way they are brought together and combination data look good. All the basic information that makes up the "Building" is broken down into individual pieces of well-chosen data, all consistent in their own way, and put together again. And when right decisions are taken about the parts the whole appears as a good work. "The ability to bring it all together" starts to gain importance for me when the subject is building and architecture. Basic decisions about the building and the reinforcement have a common expression. You can read into them that you've made a drawing from a study of the rainfall drainage pipe to the railing of the terrace.*

B.D. I'm glad it can be read like that. Thank-you. As long as the way they're brought together is a part of the building's own logic and they are sustainable, everything that's attached to it relates correctly and what comes out of it is never an unsolved problem. The trees and the landscape are some of the most important elements to affect the character and the soul of the building. I put so much thought into how the buildings would be perceived in this setting. The attachments are chosen from more linear and fine materials such as wood and steel, which results from my efforts to make this great mass of concrete a part of the site and to relate to its setting. The trees lose their leaves in winter and transform into linear bodies. When you look at it, the dark bodies and linear structures of the terrace columns are like an extension of that feeling about the trees.

M.E. *The weight of the main building is lightened with the help of the reinforcement that's attached to it and its shadows together with the shadows of the existing trees within the dense green canopy. You don't see the whole 19-meter screen. Different perceptions are generated at every level. The whole building is divided again and perceived as little pieces. And when we look inside, we meet a well-designed tectonic structure. We are inside a concrete box with concrete block walls and panelton flooring.*

özgürlükle şöyle bir ilişkisi var: Ben bu yapıyı brüt olarak malzemenin kendi doğasını hissederek kullanabileceğim gibi onu yüzey malzemeleri ile kaplayarak, bir iç zar yaparak da kullanabilirim. Ama bunlar benim değil, ev sahibinin tercihlerine ve ihtiyaçlarına bırakılmış durumda.

M.E. Kullanıcısı belli olmayan bir gruba iş yapıyor olmak NP12'yi tasarlarken bir tasarım kriteri oldu mu?

B.D. Aslında tüm gördüğümüz yapının oluşturucusu, o kimliği belirsiz özne. O öznel ben ne yaparsam yapayım, elinde parası ile değer gözetmeden içeride yıkıp isteklerini gerçekleştirecekler. Ben de bunu bir veri kabul ederek yalnızca taşıyıcı duvarlardan oluşan ve içeride oluşturulacak farklı yaşantılara karşı değiştirme, dokunma ihtiyacı duymayacakları bir kabuk ve bölünmemiş bir mekan yaratabilir miyim diye çabaladım. Amacım, onların oyun alanlarını açmak idi. Tabii ki oyunun kurallarını paylaşmak kaydı ile...

M.E. Yani 2.etapta biraz daha mı geri çekiliyorsun?

B.D. Hatta 2.etapta mümkünse hiç olmamak istiyorum. İç mekan düzenlemesinden çekilmek istememin pratik bir gerekçesi de var. Evin içinde olacak müşterilere gerekli bilgileri gerekli standartları işi nasıl kuracaklarını tarif eden ve onların hayatlarını kurlmalarında yardımcı olacak bütün verileri ve ilişkilene biçimlerini tanımlayıp ellerine verdikten sonra onların içinden hangilerini tercih ettikleri, onları nasıl kurdukları hangi beğenilerle yaptıkları doğrusu beni çok ilgilendirmiyor.

M.E. Turun ardından, şaşırtan, bana aykırı gelen ya da anlamsız bir durumla karşılaşmadığımı söylemeliyim. Çatı katında oturduğumuzda da iyi bir yapının içinde olmanın getirdiği keyfi taşıyorsun. Sokakta da aynı duygu ile tur attık, yapının içinde de öyle bir duygu var ve muhtemelen bütününde de. Yükseliş bir noktadan baksak genel yerleşim için de aynı duygu ile karşılaşacağız. Yapılar gayet rastgele yerleşmişler, ağaçların izin verdiği halleriyle. Konakla kurduğu ilişki, yapılar, sosyal alan, oyun alanı yani buradaki insanlar çıkıp burada buluşacaklar vs. Bu altı tane kutunun birbirine yakın durmasının getirdiği bir tansiyon var, bu önemli. Buradaki işleri yaparken,

B.D. Yes, this tectonic expression has this meaning for me. Everything that's visible has an immunity as pieces of the bearing system. You can't drill it, you can't break it. But this has such a relationship with the inner freedom: Just as I can use this building and feel the nature of the material, I can also use it by making an interior membrane and covering it with surface material. But this is not up to me; it depends on the preferences and requirements of the house owner.

M.E. Has working for a non-specific group of users become a criterion in the design of NP12?

B.D. Actually all we see is the one who forms the building, that subject of no specific identity. These subjects will do whatever they want with their money and no values once they get in, no matter what I do. So taking this as data, I tried to create an undivided space and a shell made up of only bearing walls that they won't need to touch or change in keeping with the various lives being lived inside. My goal was to open up playgrounds for them to play in. Of course on condition that the rules of the game are kept.

M.E. So you back off more at the 2nd stage?

B.D. I don't even want to be part of the second stage, if possible. There's a practical explanation as to why I want to back out of interior design. Once I've completed all the information to help the consumers that will live inside build up their living space and described to them how to create the necessary standards and handed these over to them, I am no longer interested in which one they will choose what sort of taste they will use to set it up.

M.E. I must say that after the tour, I didn't come across anything that seemed divergent or meaningless to me. When you sit in the attic, you enjoy being in a good building. There's a similar feeling while walking through the streets and inside the building, and I believe in the whole. If we go higher and look down we will get the same feeling within the general settlement. The buildings are sited quite randomly in the spaces determined by the trees. Its relation with the mansion, the buildings, the social space, the playground, I mean

müşteri denen gerçekliği reddetmiyorsun, ona çok bağlı kalmayıp, ama mimarlık denen bilgiyi de terk etmeden yapageldiğin halde devam ediyorsun. Seni aktarmak için, NP12 Evleri'nden sonra konuşmak istediğim birkaç proje daha var. Bunların ilki, galiba Yapı Merkezi'nin fuar standıydı (Yapı Fuarı 2002). Bence bugüne kadar, gördüğüm, kendini iyi ifade eden inşai gruplardan bir tanesinin işiydi. Kocaman bir fuar alanı içinde 120 m2 'de vinçlerle çalıştıktan sonra geriye çekilip baktığın zaman, ortada duran şey kurumun kimliğini anlatmak adına yeterli güçte bir iş olunca, çok iyi görünüyor..

B.D. Teşekkürler. Fuar standı Prefabrikasyon Fabrikası'nda çalıştığım dönem içinde, durum ve koşulların içinden düşünülerek oluşturulmuş tasarımlardan biri. İlk fuar standı denemem. O döneme kadar firmanın fuar standlarında, firmanın ürettiği ve ancak yapılarda yan yana gelme olasılığı olan ürünler, ya sadece kendileri üzerinden ya da yapı görselleri üzerinden anlatılıyordu. Ben de firmanın ürettiği ürünleri kendi kimliğini bozmadan, yan yana geldiklerinde 1/1 ölçekte detayların görülebildiği bir yapı üzerinde anlatmanın yollarını aradım. Ardgermeli birleşim detaylarından, duvar ve döşeme elemanlarına, pek çok öge yapısal özelliklerinde kullanıldı. Kapalı hol içinde 2 günde, vinç ile gerçek, ağır ve beton bir yapı yapıldı.

M.E. *Ve Amacına Uygun Tasarlanmış Stand Ödülü aldı.*

B.D. Evet.

M.E. *Bienalde Cildo'nun işini gördüğüm zaman "birinin eli değmiş" dedim. Senin elinden çıkan yapılar olduğunu öğrenince keyif aldım.*

B.D. Evsiz Ev Projesi de tasarım problemlerinin çok katmanlı ve aktörlü yapısıyla bence önemli. Ürün, dört yapıdan oluşan ve İstiklal Caddesi gibi bir yerde geçici olarak varolacak, sonra kaldırılacak bir sanat nesnesi. Ortada bağlamsal bir proje yok. Kavramsal bir metin ve onu anlatan parçalanmış bir ev imgesi var. Belediye neredeyse yapıların boyutlarını ürünü bozma pahasına belirleyecek kadar etkili.

people will walk out and meet here etc. The proximity of these six boxes to one another creates a tension, which is important. While working here, you don't deny the reality that is called the customer, but all the same you are not so tied by it and you go on your own way without abandoning the information called Architecture. I'd like to move on and talk to you about some other projects after NP12 Houses. I guess the first of these was the fairstand for Yapı Merkezi. (Building Fair 2002) I think it has been one of the best works of a construction group that defines itself very well. After working in a 120 m2 area in a huge fairground with elevators then take a step back and what stands in front of you is a work which has enough power to describe the identity of an institution.

B.D. Thanks. The fairstand is one of the projects designed in the period when I was working for the Prefabrication Factory. My first fairstand experiment. Until then only products produced by the firm or products that had a chance of being brought together in buildings were demonstrated as samples or building images at the company's fairstands. I was looking for ways to define the products in a building so as to show their 1/1 scale of details when they were put together without altering the firm's own identity. Quite a few elements were used in its structural features from connection details to wall and flooring elements. In the closed hall a real, heavy building of concrete was built with elevators within 2 days.

M.E. *And it received the award for a fairstand designed to fit its purpose.*

B.D. Yes.

M.E. *When I saw Cildo's work in the biennial, I thought "someone must have had a hand in this". I was pleased when I found out that it was you.*

B.D. The Homeless Home project is also important with the multi-layered and acted structure of its design problems. The product is an object of art composed of four buildings that will stand somewhere like İstiklal Caddesi and be removed afterwards. It is not a contextual project. There's a conceptual text and the image of a

Vakıf, zaman konusunda sıkışmış, sponsor da kendi ürünleri ile çözüm üretilsin istiyor. Yapılara elektrik, su götürülmesi gerek ama zemine müdahale edilmemesi gerekiyor. Söküldüğünde de iz bırakmaması lazım. Sanat nesnesi bunlara rağmen nasıl kendini ifade edilebilir? Bu konuda Cildo Meireles'ten bile tutucu davrandığım zaman oldu. Gerçekten Cildo'nun istediği oldu mu bilmiyorum ama ben bütün bunları tasarım aracılığı ile çözmeye çalıştım.

M.E. İlk işin mesela. Onu herhalde insan söylemek ister çünkü bu önemlidir diye düşünüyorum. Biraz anlatsan bize.

B.D. Feneryolu Sabit Pazarı'nın arka girişinde çöp yığını içinde bir tuvalet var. Proje, "orayı adam edelim, temizleyelim ve yeni bir tuvalet yapalım" denilen bir işti. Orada sağına soluna bakmadan bir tuvalet çözmek mümkündü. Ancak oranın sadece bir tuvalet olmadığı aslında pazar yerinin bir girişi olduğu, aksın diğer ucundaki parkla ve onunla iç içe geçmiş diğer girişle yeni bir bağlamın söz konusu olduğu, ilişkiler zincirinin bir parçası olduğunu hissediyordun. Bu yüzden de proje orada tek başına duran bir şey olmaktan çıkıp, o ilişki örüntülerinin bir parçası olma kaygısını taşıyordu. Tasarım da fiziki bağlamın kurucusu niteliği taşıyan yapısal öğelerin yerinde tekrar inşası üzerine kurulmuştu. Ancak yapım üzerinden geçen 4 yıl, kurmaya çalıştığım tasarım mantığının şu an yaşam tarafından reddedilmiş olduğunu gösterdi. Bunu, Yeni Mimar'da da yazdım. O yapıyı kuracağını düşündüğüm arkitektonik ilişkiler de ortadan kalkmış durumda. Bu anlamda da yapı, yalnızca ilk yapıma mantığı ile değil, bugün geldiği noktayla değerlendirildiğinde benim için daha değerli görünüyor.

M.E. Buraya gelene kadar olan hikayen nereden başlıyor?

B.D. Tasarımcı bir adamın (babamın) yaptığı işlerin içinde doğduğum söylenebilir. Evin bir odasının sürekli depo olduğu, çay kutusundan, plastik kapağa kadar hiçbirşeyin çöpe atılmadan saklandığı bir ortamda büyüdüm. Bu, babamın Tatbiki Güzel Sanatlar'da aldığı Bauhaus eğitiminin de etkisiyle, herşeyi bir tasarım nesnesi olarak dönüştürülebilir olduğu bir ortamdı. Oyuncaklarımın çoğunun çay poşetlerinin folyosundan, tuvalet kağıdı kartonundan yapılmış uçak

broken house to describe it. The municipality is quite specific about the size of the buildings at the expense of ruining the product. The foundation is pressed for time, and the sponsor wants solutions to be produced with their own products. We need to supply the buildings with electricity and water, but we cannot interfere with the ground. And no trace should be left when it's dismantled. How can an object of art express itself in spite of all that? There were times when I was even more conservative than Cildo Meireles. I don't know if it was what Cildo wanted but I tried to solve all that through design.

M.E. Your first work for instance. You would probably want to talk about it since it's important, tell us a little about it.

B.D. There's a toilet in a pile of rubbish at the rear entrance of the Feneryolu Market arcade. The project was all about sorting out this space, cleaning it up and turning it into a new WC. It was possible to solve a lavatory there if you did not take the environment into consideration. But you felt that this space was not only a lavatory but also an entrance to the marketplace, a new context was there with the other entrance and the park at the other edge of the axle, that it was a part of the chain of relations. That's why the project became more than just something that is there and is concerned with being a part of these patterns of relations. The design was also based on the rebuilding of structural elements that have the quality of the creator of the physical context. However, the four years that have passed since the construction have shown me that the design concept I tried to set up was rejected by life. I wrote about that in Yeni Mimar. The architectonic relations which I thought about for the making of that structure have also disappeared. In this sense the structure seems more valuable to me when evaluated on the basis of the point it has come to now and not only in the way it is evaluated with the first design concept.

M.E. How does your story up to now begin?

B.D. You might say that I was born into the works of a designer. I grew up in an environment where one room of the house was always a storage room, where nothing was thrown away and

gibi şeyler olduğu düşünülürse, tasarım kaçınılmaz olarak hayatımın hep içinde oldu. Sonrasında, tasarım diye anladığımız şeyle mimarlık diye anladığımız şey arasındaki ilişkileri didikleleyen bir mimarlık eğitimi var. Birinci sınıfın yazında katıldığım Gökçeada'daki mimarlık öğrencileri buluşması (TMÖB) bu süreçte mimarlık eğitimimin en önemli olaylarından biridir. Buluşma, 'ben kimim' ve 'ben mimar olarak ne yapacağım?' sorularının; 'mimar kimdir?', 'mimarlık ne yapar?' sorularından daha önemli olduğunu kavradığım yer olması nedeniyle benim için çok önemlidir. Bu bakış, sonraları hem kendimi bulma hem de yetiştirme sürecinde önemli bir rehber oldu. Bu rehber, Nevzat Sayın ile başlayan Tamer Başbuğ ile süren ve Yapı Merkezi'ne kadar gelen kendimi bulma süreçlerinde hep yanımdaydı. Bu atölyeler zinciri, dışarıdan gözlemlenen şeylerin, içinden deneyimlenerek yaşanmasının ne kadar önemli olduğunu bana gösterdi. Bu süreç, Nevzat Sayın'ın yanında çalıştığım Tekirdağ'daki ev ve bu süreçte kurulan usta-çırak ilişkisinden, Tamer Başbuğ ile katılan yarışmalara ve Yapı Merkezi içinde de yapım konvansiyonlarını tanıma sürecine kadar geliyor.

M.E. Okul sonrası ve Yapı Merkezi?

B.D. Okul bitince de hemen yüksek lisans yapayım gibi kaygılara düşmedim. Amacım, içinde bulunduğumuz ortamın yapma konvansiyonlarını kavramak, yapma biçimlerini, organizasyonlarını için içinden anlamak idi. Bu anlamda da Yapı Merkezi iyi bir durak oldu.

M.E. Yani, yaparak kendini bulduğun ve elinin altında iyi bir atölyeye sahip olman ve güçlü bir yapım ekibinin de bulunmasından dolayı bence iyi bir durak oldu öyle değil mi?

everything from a tea box to a plastic tap was kept. It was an atmosphere where my father could transform anything into a design object with his Bauhaus-influenced education at Tatbiki Güzel Sanatlar. Considering most of my toys were stuff like planes made of foil paper and toilet rolls, design has always been an inevitable part of my life. After that comes an architectural education which analyses the relations between what we understand from design and architecture. A meeting of architecture students (TMÖB) on Gökçeada in the summer of my first year was one of the greatest events in my architectural education. The meeting has a particular importance for me since it was the place I figured out that questions like "who am I" and "what am I going to do as an architect" make more sense than questions like "what's an architect", "what does architecture do". This point of view has been an important guide since then in the sense of both finding and developing myself. It has always been there with me on my journey starting with Nevzat Sayın, continuing with Tamer Başbuğ and coming up to Yapı Merkezi. This chain of workshops proved to me how important it was to experience what you observe from the outside. This process comes from the master-apprentice relationship while working on a house project in Tekirdağ with Nevzat Sayın, to the competitions entered with Tamer Başbuğ and to the process when I learned about the building conventions within Yapı Merkezi.

M.E. After school and Yapı Merkezi?

B.D. When I graduated I wasn't immediately concerned with such things as doing a master's degree. My goal was to perceive the building conventions of the environment we're in, to understand styles of construction and organisation of building from within the work itself. So Yapı Merkezi has been a good stopping point.

M.E. You mean, it's been a good stopping point since you've found yourself through building and it's provided you with a studio and a strong construction crew, don't you?

B.D. Yapı Merkezi'ne Eylül 1999'da girdim. Yapı Merkezi, bünyesinde inşaat uygulama gruplarından, prefabrik yapı elemanları üreten fabrikaya kadar pek çok firmayı barındıran bir şirketler topluluğu. O dönem, Adapazarı depreminin olduğu, deprem konutlarından, eğitim yapılarına kadar pekçok prefabrik yapı üretiminin konuşulduğu bir dönemdi. Yapı Merkezi de bu konuda çalışmalar yapmaya başlamıştı. Ucundan kıyısından eklendiğim bu çalışma süreci, şirket içi yapı sistemleri üzerine yapılan çalışmalarla sürdü. O dönemin tip projelerine karşı, farklı tipolojilere uygun tip sistemler öneren çalışmalar yapma fırsatım oldu. Hayata geçemeyen bu çalışmaların daha sonraları Feneryolu'ndaki tuvaletle başlayan, fuar standlarından, Bienal'deki işe oradan da NP12 Evleri'ne kadar gelen süreçte küçük küçük tasarımların hikayelerinde önemli rolleri var. Bu projeler, parça parça gerçekleşen süreçlerde doğdular. Ben de bu projeleri, taşıdığım kaygılarla, şirketin içinde edindiğim deneyimleri birleştirebileceğim birer fırsat olarak gördüm. Şimdiye kadar olan bütün bu uygulamalar, hem oturup masa başında çizip tasarlayıp hem de uygulamasının içinde olduğum, sonuna kadar niteliğini didiklediğim süreçler sonunda oluştu.

M.E. *Bir de üzerinde önemle durduğum yöntem bilgisi konusu var. Kendi kendini eğitmek üzerine, bu devam edecek mi?*

B.D. Bugüne gelinen noktada ben ve yaptığım işlerle kurduğum ilişki biçiminde değerli gördüğüm iki nokta son dönemde daha da önem kazanmaya başladı. Artık nerede durduğum değil, nasıl durduğum; ne yaptığının değil, nasıl yaptığının önemli. Bu kavrayışın beni özgürleştirdiğini düşünüyorum. Biliyorum ki hiçbir yerin ya da hiçbir ortamın birbiriyle çok büyük ortaklıkları yok. Herbiri yeni baştan ve o yere özgü olarak yeniden kurulmak zorunda. Bu farkındalık üzerinden düşündüğünde yer bağımsızlaşıyor.

M.E. *Teşekkür ederim.*

B.D. Ben teşekkür ederim.

B.D. I started at Yapı Merkezi in September 1999. Yapı Merkezi is a multi-corporate enterprise that contains so many firms such as construction application groups and a factory to produce prefabricated building elements within its structure. That time was the period when the Adapazarı earthquake happened and when the production of a great number of prefabricated buildings like earthquake residences and educational buildings were on the agenda. Yapı Merkezi had also started to work on the subject. I came in at the time when the working process was concerned with studies on inner firm building systems. As opposed to the type projects of that period, I had the chance to work on some stuff that offered type systems for various typologies. These studies later played an important role in the story of small design projects in the process starting with the toilet in Feneryolu Marketplace, the fairstands, to the project in the biennial and finally to NP12 Houses. These projects were born in processes that came to life piece by piece. And I accepted these projects as opportunities where I could merge my own concerns with the experience gained at the firm. All these applications until now have been the results of processes where I both sat down and drew and became a part of their application, which I investigated to the end.

M.E. *And then there's the knowledge of methodology that I consider important. On the subject of self-education, will you continue to do so?*

B.D. Lately, two points which I find valuable regarding myself and my work right now have started to hold more value for me. What matters from now on is not where you stand, but how you stand and not what you do, but how you do it. I believe this perception frees me. I know that no place or no space has much in common with another. Each of them has to be rebuilt all over again in a way that is peculiar to that place. When you recognise this, the space frees itself.

M.E. *Thank you.*